

HETV OLKS BELA NG ■

LIBERAAL VLAAMS TIJDSCHRIFT
WWW.HETVOLKSBELANG.BE

nr 06 ■ Juni 2020
Jaargang 141 ■ maandblad

in dit nummer

EDITORIAAL

**De SWOT van Egbert
Lachaert / 2**

BOEK VAN DE MAAND

**De corona-epiloog van
Geert Mak / 3**

OPINIE LVSV

**“Niet flirten met
het Belgicisme” / 4**

BUITENLAND

**De natte droom
van Ottomanië (1) / 6**

OPINIE

**Graag rationeel debat
over gezondheidszorg / 7**

VS-VERKIEZINGEN

**Wie krijgt de Swing
states? / 8**

BOEKEN

**Postuum uitgebrachte
thrillers van Luc Deflo / 10**

SAMENLEVING

**COVID-19: het verstand
staat stil / 11**

GESCHIEDENIS

**Hulde aan Julius
Hoste sr. / 12**

liberaalvlaamsverbond

Vuurdoop

Socialisten, liberalen en christendemocraten zijn vorige week nog maar eens begonnen aan de vorming van een federale regering. Dit lijkt meteen de laatste kans. Mislukt deze poging dan zijn verkiezingen in het najaar wellicht niet meer te vermijden.

Voor de nieuwe partijvoorzitter van Open Vld, Egbert Lachaert, is dit meteen de vuurdoop in het onderhandelen. Brengt hij zijn partij opnieuw in een federale regering of wordt het de oppositie?

Volksbelang maakte alvast een SWOT-analyse van de nieuwe liberale partijvoorzitter en wikt en weegt zijn kansen. Kritische geluiden kwamen er alvast van acht oud-LVSV-voorzitters die hem meteen vragen om geen staats-hervorming te bepleiten die het oude België weer bovenhaalt.

Lees meer blz. 2 en 4.

Een zware erfenis

De SWOT van Egbert Lachaert

Zijn sterktes

Na een corona-uitstel en wat haperingen in het online-verkiezingssysteem slaagde Open Vld erin om een nieuwe partijvoorzitter te kiezen. Met een stevige 61,03% kan Egbert Lachaert aan zijn mandaat beginnen. Onderzoek van de UGent leerde bovendien dat Lachaert in alle partijgeledingen het nodige krediet geniet: vrouwen, mannen, jong, oud, hoger en lager opgeleid, mandatarissen, niet-mandatarissen... Dat is dan ook meteen een belangrijke 'sterkte' in zijn SWOT-analyse.

Bij de sterktes staat zeker ook zijn relatie met huidig vicepremier Alexander De Croo voorop. Hij steunde Lachaert voluit tijdens de verkiezingen. De Croo behaalde overigens de meeste stemmen voor het partijbestuur en is dus de ondervoorzitter van Lachaert. Verder is hij donkerblauw, van huize uit zelfs, als zoon van de betreunde Merelbeekse politicus Patrick Lachaert, en medeoprichter van de denktank Liberales. Dat versterkt zijn blauwe netwerk.

Zijn zwaktes

De zware erfenis is zowel dé zwakte als dé opportuniteit. Lachaert moet straks bewijzen dat hij het liberalisme weer aantrekkelijk kan maken en vooral kiezers overtuigen. Afwachten hoe hij de partij intern herstructureert en de afdelingen opnieuw betreft bij de werking. Ook in de samenstelling van zijn team hobbelde het wat. Hij kwam midden de storm van het protest tegen racisme terecht door de aanwerving van een woordvoester met Iraakse roots. Ze werd in

de sociale media overladen met gore bagger. Hij pakte verder uit met de aankondiging om de partijnaam te wijzigen. Dat is geen onschuldige operatie.

Zijn opportunititeiten

Lachaert begint aan zijn voorzitterschap met een zware erfenis. In zijn verkiezingsbrochure 'Wake-upcall voor liberalen' maakte hij met tijdslijnen pijnlijk duidelijk dat de partij tussen 1999 en vandaag van 24,4 naar 13,1% tuimelde. Hij wijdt dit voornamelijk aan het wegdeemsteren van de rechtervleugel en de N-VA die vele liberale sociaaleconomische thema's overnam. Dat evenwicht weer herstellen en opnieuw een sterke liberale partij worden is de grootste opportuniteit voor Lachaert om als een groot voorzitter de geschiedenisboekjes in te gaan. Meer moet dat niet zijn.

Zijn bedreigingen

De komende regeringsonderhandelingen voor de vorming van een federale regering worden de eerste belangrijke test voor Lachaert als partijvoorzitter. Hij beleeft zijn vuurdoop in het onderhandelen. Brengt hij zijn partij opnieuw in een federale regering, of wordt het toch oppositie, of moet hij een verkiezingscampagne voorbereiden? Er wordt gedacht aan een tripartite minderheidsregering (liberalen, socialisten en christendemocraten) die dan in de Kamer op externe steun moet rekenen. Zal Open Vld zich in zo'n regering wel voldoende kunnen profileren tegen een uitgesproken

links PS-sp.a-blok en een centrum-linkse CD&V? Bovendien is zo'n minderheidskabinet overgeleverd aan de grillen van N-VA om aan meerderheden te geraken. En wat zijn de gevolgen van zo'n federale regering voor de Vlaamse ploeg? Breken de Vlaamse socialisten in Vlaanderen in? Wat zal dan de reactie zijn van de N-VA? Een verschroeiende federale oppositie en het lamleggen van de Vlaamse regering? Voorwaar geen aantrekkelijk vooruitzicht.

Bij de bedreigingen plaatsen we ook Vincent Van Quickenborne. Hij steunde Lachaert tijdens de voorzittersverkiezingen voluit en werd daarvoor beloond in de vorm van het fractieleiderschap in de Kamer. Maar de grillige 'Q' kan in de toekomst een steen in de schoen van Lachaert worden. Zo was de Kortrijkse burgemeester niet te beroerd om meteen zijn licht te laten schijnen over de rol van Lachaert in de regeringsonderhandelingen. 'Q' is bovendien niet vies van een oppositiekuur voor Open Vld. Lachaert keek maar koeltjes toe.

Er is één grote bedreiging voor Lachaert: de clanvorming binnen Open Vld. Hoe zullen zijn tegenstanders die in het stof beten zich de komende maanden gedragen? Zullen ze loyaal meewerken of meteen aan de poten van zijn stoel beginnen zagen? Het verleden moet voor Lachaert in deze een les zijn: Herman De Croo die in 1995 de Verhofstadtgetrouwen bij de neus nam, weet daar alles van. Als Lachaert zijn ploeg niet op één lijn krijgt en houdt, en ze niet allemaal aan hetzelfde zeel trekken, loopt het beslist fout. ■

De corona-epiloog van Geert Mak

Aan het einde van zijn 'Grote verwachtingen' vertelt Geert Mak over zijn bezoek aan zijn Hongaarse vriend György Konrád. Hij zit met hem samen op zijn balkon in Boedapest en ze drinken cognac. "Europa zal doorgaan, ja dat weet hij zeker", vertrouwt hij zijn vriend Mak toe; "Valen, opstaan, langzaam wat leren. We zullen samenblijven, ja, tenzij externe machten dat verstoren." Het heeft nu iets van enige vooruitziendheid, de woorden van Konrád. Sinds het uitbreken van de coronacrisis is die externe macht bekend en haalt ze Europa grondig onderuit. Dat had Mak niet kunnen vermoeden. De Nederlandse succesauteur schreef daarom een 'Epiloog' bij zijn 'Grote verwachtingen'.

Mak dacht dat hij klaar was met een periode, zo begint hij zijn epiloog die zoals 'Grote verwachtingen' opgevat is als een brief aan een fictief student die in 2069 een proefschrift moet afleveren.

Klokkenluider

En wat volgt had hij drie maanden geleden helemaal niet verwacht. Mak is in zijn woonplaats Jorwert klokkenluider geworden. Elke woensdagavond staat hij een kwartier lang in een donker hok onder de kerktoren aan een touw te trekken als teken van 'hoop en troost'. Maar eigenlijk zijn het klokken die alarm slaan voor wat nog zal komen. Mak beschrijft feitelijk wat er de voorbije maanden in de wereld is gebeurd. Voor beleidsmakers en experts is het onbekend terrein. Economisch noodweer komt er aan. Mak speelt onheilspreekt: "De grote verbeteringen in de mondiale levensstandaard van de afgelopen dertig jaar zullen, deels, weer worden tenietgedaan." Mak ziet ook hoe de verschillende Europese landen de coronacrisis ook verschillend aanpakken. De Zweden leggen losjes de verantwoordelijkheid bij de burgers, in Nederland wordt ook veel aan de bevolking overgelaten, maar van de aanpak van de Nederlandse minis-

ter-president Rutte geen kwaad woord. In Frankrijk en België is de greep van de overheid totaal.

Mak is streng voor de Chinezen die een grote verantwoordelijkheid dragen in de verspreiding van corona. Alles is immers te herleiden tot de Zeevruchtenmarkt in Huanan, en het aanvankelijke onder de mat vegen van de ernst van de besmettingen. In Europa gingen de alarmsignalen te traag af. Het was ieder voor zich.

Amerikaanse hegemonie

In de bestrijding van het virus nam ondanks de kritiek China het voortouw en hielp Europa waar het kon. Mak zag in die aanpak een duidelijke verschuiving van Amerika als leidende wereldmacht naar China. Met een president als Trump is dat niet moeilijk. Mak is vernietigend: "Met een dominante aanwezigheid van een kwaadaardige, incompetent en evident gestoorde president" kom je niet ver. Het pijnlijke hoogtepunt was zijn voorstel midden april om patiënten, "bijna als bij een schoonmaak", te injecteren met een industrieel bleekmiddel...

Alle solidariteit in Europa is weg. Mak ziet een grote verdeeldheid tussen de rijke noordelijke landen en het arme zuiden. De eersten voelen er niets voor om ongelimiteerd

en voor eeuwig te blijven opdraaien voor de verkwesters zoals Italië. Het leidde tot een stevige woordenstrijd tussen de Nederlandse minister van Financiën en de Italiaanse premier.

Mak kan zijn student niet veel goede raad geven om de toekomst te voorspellen. Zal corona een verregaande ordeverstoring of het begin van grote veranderingen worden? We moeten alleszins lessen trekken over ons verder leven. Waar staan we? Mak ziet in de overbevolking een groot probleem. "Onze provincie Brabant is, in dat licht, één grote Huanan Zeevruchtenmarkt"... Moet niet iedereen een basisinkomen krijgen als begin van een nationale en internationale solidariteit? En wat met de klimaatcrisis. Corona is een waarschuwing. We stevenen op een wereld af die minder welvarend, minder vrij en minder open zal zijn, waarin de nationale staten weer tot leven komen. "Waar het over gaat, en hoe het eindigt – geen mens weet het". ■

Bert CORNELIS

Geert Mak, Epiloog bij Grote Verwachtingen, Uitgeverij Atlas Contact, Amsterdam/Antwerpen, 2020, 96 blz., 7,50 euro (ook als e-book verkrijgbaar). Begeleidende videocolumns te bekijken op www.youtube.com

Kritische stemmen uit het LVSV over een nieuwe staatshervorming

Open Vld delft haar eigen graf door te flirten met het Belgicisme, dat schrijven acht oud-voorzitters van het Liberaal Vlaams Studentenverbond (LVSV) in eigen naam in de volgende bijdrage. “Dat kersvers partijvoorzitter Egbert Lachaert in de Zevende Dag de aanzet gaf tot een “liberale staatshervorming”, stemt de auteurs hoopvol”, zo luidt het.

Niet flirten met het Belgicisme

Het politiek gestuntel tijdens de coronacrisis plaatst het communautair gekrakeel terug op het voorplan. Bevoegde ministers lopen elkaar voor de voeten, beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad slaan alle kanten uit en de verschillende beleidsniveaus rijden elkaar de gracht in. Dit noopt sommige excellenties binnen de liberale partij tot de conclusie dat het federaal niveau terug moet versterkt worden. Jong VLD en Open Vld- Vrouwen pleiten in Knack zelfs onverbloemd voor een comeback van het unitaire België.

Wij als oud-voorzitters van het LVSV vrezen dat het communautaire bochtenwerk de partij veel geloofwaardigheid heeft gekost. Aan de nieuwe voorman van Open Vld Egbert Lachaert om communautair klare wijn te schenken en de partij van een gewisse dood te redden.

Institutioneel doolhof

Eerst het goede nieuws: veel liberale politici tonen zich bezorgd over het institutionele kluwen in ons land. Niet minder dan negen ministers zijn bevoegd voor de volksgezondheid. De eis tot een eenduidig en krachtadig coronabeleid is in dergelijke constellatie een kreet in de woestijn. Dat er iets schort aan de Belgische staatsarchitectuur is dus nogal wies, een institutioneel pijnpunt dat menig liberaal zeer terecht aan de kaak stelt.

Sinds 1970 werd de communautaire vrede tussen Vlamingen en Franstaligen steevast afgekocht door op adhoc-basis bevoegdheden en geld door te sluizen naar de regio's. Zes ondoordachte staatshervormingen later is het resultaat een lappendeken aan onsamenhangende bevoegdheidspakketten waarin een kat haar jongen niet terugvindt.

Dat staatsrecht aan de vaderlandse rechten-faculteiten een gevreesd buisvak is, hoeft amper te verwonderen. Het loodgieterfederalisme en de wafelijzers botsen tijdens de grootste gezondheids crisis in een eeuw duidelijk op hun limieten.

Een bisnummer van het unitaire België is dan echter zowat het slechtst denkbare idee, althans indien liberalen hun partijprogramma willen verwezenlijken.

Communautaire vertwijfeling

De idee dat er vroeger een unitair, harmonieus België bestond, is immers een sprookje van jewelste. Het is schrijnend dat sommige liberalen in die valkuil trappen. Pas sinds 1948 kent ons land het algemeen enkelvoudig stemrecht. Voordien waren Vlaamse verzuchtingen stofjes aan de Francofone weegschaal. De eerste staatshervorming (nota bene op vraag van de Franstaligen zelf) volgde al in 1970, of amper 22 jaar nadat Vlamingen zich eindelijk politiek konden organiseren. Vlamingen en Franstaligen gingen in die unitaire regeringen vaak rollend over straat, van crisis tot crisis. Het beeld van een unitair, efficiënt België is een hersenschim uitgedokterd door belgicistische dromers.

Liberalen hebben altijd geschipperd tussen Vlaamsgezindheid en verknochtheid aan het Belgische niveau. Er valt daarom moeilijk een lijn te trekken in de communautaire strategie van de liberale partij. Dat is echter niet het meest problematische. Andere traditionele partijen worstelen ook met hun identiteit. Alarmerender is dat Open Vld telkens wanneer ze het electoraal oppoortuun acht, plotsklaps een ander communautair liedje begint te zingen.

In het klimaat van Leuven-Vlaams voer de

liberale partij met voorman Omer Vanaudenhove een onverhuld unitaire koers. De partij kreeg hiervoor een electorale pak voor de broek. Guy Verhofstadt bewierookte in zijn Burgermanifesten dan weer het confederaal model. Een model dat begin deze eeuw door partijicoon Karel Poma het partijprogramma werd binnengeloofd. Een model waar Gwendolyn Rutten tijdens de wittebroodsweken van haar voorzittersambt nog alle lof over zong. Een model dat ten slotte in de ban werd geslagen wegens “besmet” door de Vlaams-nationalisten.

Dat de partij weldra in navolging van MR-voorzitter Bouchez openlijk de unitaire kaart zal trekken, is heus geen sciencefiction. Wie kan nog volgen?

De ontgoocheling van paars

Hier komen we tot de kern van het probleem. Open Vld speelde heel wat van haar veren kwijt door het pover sociaaleconomisch palmares van de paarse regeringen. De entente met de socialisten resulteerde in opgesmukte begrotingen en gedraal in sociaaleconomische dossiers. Het gevolg is een schuldverslaafd België dat totaal ongewapend is om de vergrijzingsbom te ontminnen.

Open Vld liet zich vervolgens de kaas van het brood eten door N-VA, die maar wat graag in het liberaal-economische gat sprong. Zo slaagden de Vlaams-nationalisten erin, niet gespeend van enig electoraal opportunisme, het verschil met het economisch linksere Wallonië in de verf te zetten en de taalgrens als een sociaaleconomische scheidingslijn af te schilderen. Die strategie heeft de N-VA geen windeieren gelegd. Ze won verkiezing na verkiezing, slokte een deel van het liberale electoraat op en stak Open Vld voorbij als

Egbert Lachaert werd de nieuwe voorzitter van Open Vld. Het is nu aan hem om communautair klare wijn te schenken en de partij van een gewisse dood te redden, zo menen acht oud-LVSV-voorzitters

populairste partij bij ondernemers.

Confederalisme in de vuilbak

De liberale partij heeft daar nooit een antwoord op weten te formuleren. Het confederalisme werd geslachtofferd en het Belgisch bestuursniveau gereanimeerd. Men dacht zich zo te kunnen onderscheiden van de N-VA en een nieuw electoraal reservoir aan te boren. Een scherp blauw profiel werd ingewisseld voor een dertien in een dozijn marketingverhaal over goesting, doeners en vleugels. Het schrijnende resultaat van dit rondje existentieel paniekvoetbal is een partij die flirt met de 10% in de peilingen.

Al te veel liberale politici verwarren het politiek-filosofisch vrijheidsideaal met de vrijheid om van gedacht te mogen veranderen. "Voortschrijdend inzicht" is eigenlijk een eufemisme voor ondoordachte onderscheidingsdrang ten aanzien van concurrerende partijen. De simpele waarheid is dat de kiezer dit doorziet en beginselvastheid beloont. Het is voor ons daarom onbegrijpelijk dat sommigen binnen Open Vld de deelstaten willen laten opgaan in een gerehabiliteerde Belgische éénheidsstaat. Hoe menen zij in godsnaam een economisch liberaal partijprogramma te verwezenlijken uitgerend op het bestuursniveau waar zowat alles in de soep is gedraaid de afgelopen jaren? Zelfs Karel De Gucht zei in 2010 in Le Vif dat er op federaal niveau geen enkel dossier was waar Vlamingen en Franstaligen het eens over waren.

Corona als scherprechter

De coronapandemie zet de discussie nog

meer op scherp. Volgens de Europese Commissie is de budgettaire averij voor ons land nu al gigantisch: zowel het begrotingstekort als de overheidsschuld gaan door het dak met een stijging tot respectievelijk 9% en 113%. De tijd van aanmodderen en schulden maken is voorbij, partijen moeten sociaaleconomisch kleur bekennen over het te bewandelen pad. Blijven we vastzitten in de schier oneindige schuldencarrousel waarbij we de problemen voor ons uitschuiven? Of maken we ons land toekomstbestendig om de prangende sociaaleconomische uitdagingen eindelijk het hoofd te bieden?

Dit vergt een sociaaleconomische paradigmashift. Ten zuiden van Samber en Maas staat de progressieve Drievuldigheid PS-Ecolo-PTB echter niet te springen om te bakkeleien over kerntaken, arbeidsmarkt of budgettaire orthodoxie. Net met die collectivistische mijneraars meent een deel van Open Vld een kleine, efficiënte overheid te kunnen onderhandelen. Een Franstalig lachsalvo zal hun deel zijn, waarbij men uiteindelijk tot een centrumlinks feestje komt met een nuttige Vlaamse idioot als DJ-premier, geld dat we niet hebben wordt rondgestrooid, en de liberalen de toegang tot de dansvloer wordt ontzegd.

Subsidiariteit

Moet de partij dan voluit de kaart van het confederalisme trekken? Neen. Confederalisme is een obscure term waar zelfs academici over struikelen.

Het confederalisme van de N-VA bestaat erin dat ze het liberaal-economisch argument inzetten om hun separatistische agenda te die-

nen, waarbij het onafhankelijkheidsstreven prevaleert op het economische argument. Een onafhankelijke Vlaamse republiek zal dus niet noodzakelijk liberaal zijn, zoals N-VA ten overvloede bewijst in aan de reglementitis lijdende Vlaamse uitgaveregering waar ze al 16 jaar betuttelend aan de knoppen zit.

Willen liberalen een dam opwerpen tegen een al te bemoeizuchtige overheid dan dienen ze het subsidiariteitsbeginsel te omarmen. Homogene bevoegdheidspakketten worden zoveel mogelijk toebedeeld aan het beleidsniveau dat het dichtste bij de burger staat. Zo is beleid op maat mogelijk, wordt politieke participatie van burgers gemaximaliseerd en hebben die burgers ook meer vat op het beleid. Ze kunnen deze immers rechtstreeks afstraffen of belonen via het stemhokje. Het pleidooi voor decentralisatie is dus allerminst enkel een economisch argument voor meer efficiëntie. De relatie burger-overheid is niet die van bedrijf-consumant. Een samenleving is een ethische gemeenschap geschraagd op liberaal-democratische basiswaarden. Decentralisatie heeft dus ook een morele component.

Liberalen zijn agnostisch ten aanzien van de vraag op welk niveau de overheid een bepaald probleem best aanpakt. Er zijn twee leidmotieven: een slagkrachtige overheid die 1) zich zo efficiënt mogelijk van haar kerntaken kwijt, mét fiscale autonomie, 2) kerntaken op het meest gedecentraliseerde niveau, zo dicht mogelijk bij de burger, uitoefent.

Wij betwijfelen of een unitair België voor die lakmoesproef slaagt. Ballonnetjes over unitarisme zijn daarom hoogst problematisch. We zijn er absoluut van overtuigd dat Egbert Lachaert met zijn België 2.0 een nieuwe coherente communautaire blauwdruk kan schrijven die enkele generaties meegaat en niet wordt geslacht op het altaar van partijpolitieke onderscheidingsdrang. Karel Poma kijkt mee over zijn schouders. ■

Mathias Adriaenssens

Thomas Buyse

Ischa Lambrechts

Laurent Maes

Michiel Rogiers

Werner Vandenbruwaene

Lawrence Vanhove

Thibault Viaene

buitenland

10 juni 2020. Een Grieks fregat, HS Spetsai, tracht ten zuidwesten van Kreta een wapenlevering aan de Libische regering te onderscheppen. Het vrachtschip, de RoRo Cirkin, vaart onder Tanzaniaanse vlag, maar wordt begeleid door twee (Greek Reporter) of drie (Ekathimerini) Turkse oorlogsbodems. Spetsai handelt in opdracht van de Italiaanse commandant van de Europese operatie EUNAVFOR MED IRINI, kortweg Irini, die toezicht houdt op het wapenembargo van de VN tegen de strijdende partijen in Libië.

De natte droom van Ottomanië

door Lukas De Vos

Dat blijkt een lachertje. Terwijl er acht Turkse oorlogsschepen in de zone varen, is er één, en dan nog een Grieks, controleschip – het EU-hoofdkwartier is een schip dat aangemeerd ligt in een Italiaanse haven. Spetsai stuurt een verzoek tot vrachtnazicht, en een helikopter. Het antwoord is njet, de fregatkapiteins seinen dat de Cirkin onder Turkse bescherming staat. NAVO-bondgenoten kunnen elkaar moeilijk de duvel aandoen. Maar het is niet toevallig dat net op die dag Turkije Griekenland jent, en zijn voeten veegt aan alle internationale afspraken.

Afbakening

Op 9 juni heeft Athene namelijk, na jarenlange onderhandelingen, de zeegrenzen afgebakend met Italië. Tegen alle zeerecht in heeft Turkije eind november 2019 een soortgelijke overeenkomst met de Libische regering van Fajed Serrazj gesloten, die geen rekening houdt met het continentaal plat. De strook loopt van de kust van Marmara tot Benghazi, en overlapt met de Griekse EEZ. De facto zou Kreta dan alleen zijn territoriale wateren houden (6 zeemijl), maar ook Rhodos, Karinthos en Karsos zien hun bevoegdheden verwasemen.

Groot rijk

President Erdoğan droomt al langer van een Groot-Turkije, dat conservatief, religieus en autoritair moet zijn. Na Noord-Cyprus heeft hij ook een zogenaamde veiligheidszone in Noordwest-Syrië ingepalmd, Afrin. Veilig

tegen wie? Tegen de Koerden? De volgende stap is betwisting van de zeegrenzen, daarna van de Griekse soevereiniteit over de eilanden, en dan een satellietstaat op Libische bodem. Hij is geslepen genoeg om koud en warm te blazen, met de NAVO (die hij schofpeerde met de aankoop van Russische afweerraketten) en Rusland (met wie hij botst over de tegenreactie van het Syrisch regeringsleger en de versteviging van zijn rivaal Assad).

Bleef de rol van het leger, dat voortaan mee ingezet wordt buiten de grensgebieden. Erdoğan voelt zich gedekt door de VN-erkenning van de regering in Tripoli, die hij op het punt van haar ondergang met zwaar geschut, drones en luchtsteun heeft gered van de totale instorting. Over wapenleveringen – de woordvoerder van EU-commissaris Borrell voor buitenlandse aangelegenheden spreekt al van 75 scheepsloadingen, met onder meer pantsers en munitie, sinds januari dit jaar – en de inzet van (opgeëiste) huurlingen zwijgt hij zedig. In elk geval is de regering van Fajed Sjerrazj (GNA) uit de omknelling geraakt van het Nationale Libische Leger (LNA). De leider daarvan, generaal Chalifa Haftar incasseert de voorbije weken zware klappen. Een derde van zijn 21.000 manschappen is buiten gevecht gesteld. De door Turkse adviseurs en huurlingen geleide tegenaanvallen bedreigen, na de val van Al Watija met zijn vliegveld, Tarhoena, de olievelden van Bani Walid, de luchtmachtbasis Al Asaaba, het steunpunt Al Joefra. Rusland, met Egypte en de VAE de machtigste bondgenoot van Haftar, heeft

Kreta, draaischijf om het wapenembargo van de VN tegen de strijdende partijen in Libië te omzeilen.

daar einde mei nog 14 gevechtsvliegtuigen afgeleverd (en overschilderd). Dat is akelig, want als het GNA die basis veroverd, ligt de weg naar Sirte (ooit Kadhafi's bolwerk), de oliehaven Benghazi en Haftars hoofdstad Tobroek open. Daar zetelt het parlement.

Kadhafi

Haftar is trouwens een oudgediende uit Kadhafi's leger, en vertrouwd met nederlagen: hij doet een beroep op huurlingen, zo'n tweehonderd leden van de Wagnerbrigade. Die heeft banden met het Kremlin. De oprichter, Joeri Prigozjin, staat op goede voet met Vladimir Poetin. Waar Turkije en Rusland in Noord-Syrië hun terrein hebben afgebakend, is dat nog niet het geval in Libië – een confrontatie zou rampzalige gevolgen hebben. De opdeling van het land in twee invloedssferen lijkt wel al beslecht. ■

(het vervolg in het septemnummer)

Graag rationeel debat over gezondheidszorg

De coronacrisis heeft op een onweerlegbare manier de tekortkomingen van de opeenvolgende staatshervormingen inzake gezondheidszorg blootgelegd. In de uitvoerige commentaren en analyses ging het weer de bekende weg op. Voor de ene moest de gezondheidszorg geregionaliseerd worden, voor de andere betrof het uitsluitend een gemeenschapsmaterie. Of moest alles misschien opnieuw gecentraliseerd, dus geherfederaliseerd worden? De staatsvormende emoties borrelden weer op, de ‘we wat we zelf doen, doen we beter’-strijdleuze klonk luid.

door Jean-Luc Vanraes, gewezen Brussels minister.

Vijandbeeld

Sinds generaties dicteert een kritiekloos nationalisme de politieke agenda. Echte en valse argumenten, vandaag noemen we dat ‘fake news’, werden meedogenloos vermengd met als doel een vijandbeeld of een beeld van onbekwaamheid of onverdraagzaamheid van de andere gemeenschap te creëren. Deze strategie heeft er ons toe gebracht dat het schier onmogelijk is in België nog tot een rationele discussie over de staatshervorming te komen, zonder als slechte Vlaming, Waal of Brusselaar bestempeld te worden.

Nochtans, reeds in de oudheid beklemtoonde Plato dat het de taak van de politiek is om de maatschappij op een zo efficiënt mogelijke manier te organiseren.

In zowat alle democratieën rijst steeds de vraag: welk beleidsniveau, lokaal, regionaal, nationaal, internationaal..., is het best bevoegd om op de meest efficiënte wijze te besturen? In die context pleiten sommigen voor een legermacht georganiseerd op Europees niveau, anderen beklemtonen bijvoorbeeld dat een goed parkeerbeleid best lokaal moet geregeld worden.

Dit debat over de subsidiariteit heeft wereldwijd naar vormen van decentralisatie

geleid omdat inderdaad in vele gevallen de beslissingen best lokaal, dicht bij de burgers, en met kennis van de lokale uitdagingen, kunnen genomen worden. De discussie over welk beslissingsniveau op de meest efficiënte manier kan besturen, is in essentie rationeel en niet emotioneel.

Versnippering

De coronacrisis heeft duidelijk gemaakt dat de rol van internationale instellingen zoals de Wereldgezondheidsorganisatie WHO en de Europese Unie, op een meer duidelijke manier moet gedefinieerd worden. In zowat alle Europese landen is er een debat aan de gang over de organisatie van de ziekenzorg. De Spaanse ervaring leert ons dat gezondheidszorg als exclusief regionale bevoegdheid niet werkbaar is bij de bestrijding van een pandemie. Het antwoord op de uitdagingen van Covid in Europa vertoont opmerkelijke gelijkenissen. De coronabestrijding evolueerde van een nood tot behandeling op nationaal niveau in de eerste fase, tot een vraag naar een efficiënte lokale aanpak in een tweede fase. In België is gebleken dat de versnippering van bevoegdheden een kordaat optreden bemoeilijkte en soms helemaal onmogelijk maakte. Zetten we even alle modellen op een rij. De gezondheidszorg als gewestelijke bevoegd-

heid, met drie ministers in plaats van negen zoals nu, is een eenvoudig en aantrekkelijk model. Men vergeet hier echter bij de vertellen dat de vaste kost voor het beheer en de organisatie (overhead) van de gezondheidsinstellingen, die thans nationaal gedragen wordt, proportioneel veel duurder uitvalt voor de kleinere gewesten Vlaanderen en Wallonië, en voor Brussel (het kleinste gewest) zelfs onbetaalbaar zou zijn.

In het model waarbij de gezondheidszorg enkel gemeenschapsmaterie is, is de overhead-kost ook hoog. De sociale verzekering die de basis vormt voor de betaling van de gezondheidskost is in essentie beter ingedeekt naarmate er meer bijdragers zijn. De Vlaamse bevolking is gemiddeld ouder en dus meer zorgbehoevend dan de Waalse en zeker de Brusselse bevolking.

Werd ooit de berekening gemaakt van deze kost op middellange en lange termijn voor de Vlaamse bevolking? De Franse gemeenschap kent meer armoede dan de Vlaamse hetgeen ook hogere zorgkosten met zich meebrengt. Ook deze kost moet worden geëvalueerd.

In het derde model wordt de gezondheidszorg opnieuw integraal een federale bevoegdheid.

Lees verder op pagina 8. →

Wie krijgt de Swing states?

→ Vervolg van pagina 7.

De verzekeringsprincipes (hoe meer deelnemers, hoe beter de dekking) lijken dit model te onderschrijven. Waarom zouden er andere kwaliteitsregels moeten gelden voor de exploitatie van Vlaamse en Franstalige ziekenhuizen, of Vlaamse en Franstalige rusthuizen?

Wordt de strategische aankoop of de productie van gezondheidsmateriaal niet goedkoper door nationaal of zelfs Europees te beslissen?

Er wordt opgeworpen dat een herfederalisering van de gezondheidszorg tot een enorme meerkost zou leiden. Wel, laten we dit dan ook eerst maar eens berekenen. Uit het beperkt argumentarium alleen al blijkt dat er voldoende materie tot een rationeel debat, gebaseerd op kwantificeerbare gegevens, voorhanden is.

De coronacrisis doet ten slotte de vraag rijzen of de toegekende bevoegdheden ook in uitzonderlijke gevallen, zoals bij pandemieën, nog steeds voldoende zekerheid kunnen bieden voor een optimale dienstverlening. Misschien zou zelfs uitzonderlijk de beslissingsbevoegdheid of de 'voorlopige' overdracht van een bevoegdheid naar andere overheden wettelijk geconditioneerd kunnen worden door urgentie of andere criteria voortbouwend op de bestaande regels bij rampenplannen.

No nonsens

Ons land heeft behoefte aan een breed gedragen, politiek 'no nonsens' overleg, waarbij niet enkel de gezondheidszorg, maar ook de ganse bevoegdheidsverdeling rationeel zonder à priori's, moet worden aangepakt. Dit is de prijs voor een hernieuwd vertrouwen van de burgers in de politiek. ■

De uitzonderlijke verkiezingstoestand in de VS

Op 8 november 2016 won Donald Trump de presidentiële verkiezingen in de Verenigde Staten met 306 kiesmannen tegen 232 voor Hillary Clinton. Uiteindelijk stemden 2 republikeinse kiesmannen en 5 democratische kiesmannen niet voor hun kandidaat, of met andere woorden, Trump behaalde 304 stemmen in het college der kiesmannen tegenover 227 voor Clinton. In de race naar 3 november aanstaande wordt er vooral gekeken naar de 'Swing States' of de staten waar er is gewonnen of verloren met 5 procent verschil.

door Prof. Herman Matthijs
(VUB & UGent)

In totaal zijn er 538 kiesmannen in de VS, verdeeld over de 50 staten en het federaal hoofdstedelijk gebied Washington DC. Van die 50 staten zijn er 12 die theoretisch kunnen 'swingen' als gevolg van het verschil van minder dan 5% tegenover de uitslag van 2016.

Sunshine state Florida

Florida is de derde staat in belangrijkheid. Met zijn 29 kiesmannen bezit de 'Sunshine state' de sleutel naar het 'Witte Huis'. Voor de eerste maal in de geschiedenis levert deze staat de president, want Donald Trump woont officieel te West Palm Beach. Trump moest verhuizen als gevolg van een fikse ruzie met de fiscale administratie van de staat New York, waar hij altijd heeft gewoond. De presidentiële familie woont nu dus in Florida en dat is niet alleen ingegeven door het aantrekkelijke klimatologische klimaat van deze staat of zijn fiscaal regime (de statelijke personenbelasting is er NUL procent), maar zeer zeker ook wegens electorale redenen. Florida met zijn 29 kiesmannen moet gewonnen worden op 3 november!

Biden zoekt running mate

Joe Biden moet nog een 'running mate' zoeken. De gewezen vicepresident zit dus met een probleem. Wie moet hij nemen? Hij is eind van de zeventig (°1942), een man, blank, katholiek en behoort eerder tot vakbondsvleugel van de Democraten. Als hij verkozen zou worden, dan is de rol van de vicepresident belangrijk precies omwille van zijn leeftijd. Het is immers maar de vraag of hij aan een tweede termijn begint. De katholiek Biden zal zeker een protestant moeten nemen als 'running mate', want de protestanten zijn nog steeds met 50% der kiezers de belangrijkste groep. Een latino als running mate zou nieuw zijn, maar latino-groep is per definitie katholiek. De latino's zijn de tweede groep in de VSA met een aandeel van ongeveer 18% in de bevolking, maar in 2016 waren ze niet echt geïnteresseerd in de verkiezingen. Hun aandeel was maar goed voor 11% der stemmen. Een zwarte of Aziatische Amerikaan kan voor Biden interessant zijn. De afro-Amerikanen zijn goed voor 13% van de bevolking en vertegenwoordigden in 2016 12% der stemmen. De Aziatische groep is goed voor 6% van de bevolking en dat was ook zijn aandeel in de recente stembus.

Een vrouw als running mate? De demo-

craten hebben reeds in 1984 een vrouwelijke 'running mate' gehad aan de zijde van Walter Mondale, namelijk Geraldine Ferraro. Maar dat duo ging in november 1984 helemaal af tegen het republikeinse zittende duo: Reagan-Bush. Een tweede poging werd er ondernomen in 2016 met een presidentskandidate, maar Hillary Clinton-Rodham verloor van het huidige duo. Ook de republikeinen pakten al eens uit met een kandidate voor het vicepresidentschap, namelijk Sarah Palin uit Alaska. Met wijlen John McCain verloor ze in 2008 van Obama-Biden. Als Joe Biden een vrouw kiest, dan moet ze protestante zijn, en rechtser dan hem. Dan rijst een ander probleem. Tijdens de democratische voorverkiezingen scoorde senator Sanders uit Vermont meer dan behoorlijk. Hij is links in de partij. Een linkser duo zou die stemmen wel kunnen binnenhalen, maar heeft dan weer het probleem dat de gematigde blanke kiezers van deze partij zullen afhaken. Met andere woorden, Joe Biden heeft nog aardig wat kopzorgen om een ideale 'running mate' te zoeken.

Trump-Pence

Ook het republikeinse zittende duo Trump-Pence heeft zijn problemen. De economische toestand zal zeker het belangrijkste thema zijn voor het stemgedrag. Die toestand was voor de coronapandemie uitzonderlijk goed. Maar slaagt Trump erin om de economische productie terug op gang te krijgen en de werkloosheid te laten dalen tot 5%? De beurzen staan aan zijn zijde. Er is al bijna 2000 miljard dollar in de economie en de gezinnen gepompt. De verkiezingsdag ligt nog enige maanden voor ons en dat kan een voordeel zijn voor Trump, ten minste als er geen tweede coronagolf.

China en Floyd

Dan is er de relatie met China: Trump voert een felle discussie met de communistische leiders over het enorme handelstekort tussen beide landen: 345 miljard dollar in 2019 ten nadele van de Verenigde Staten. Het terugdringen van dit tekort is erg populair bij de Amerikaanse kiezers en de pandemie heeft China er niet populairder op gemaakt bij het Amerikaanse kiezerspubliek.

De rassenrellen in de VS naar aanleiding van de dood van George Floyd zal zeker de presidentsverkiezingen beïnvloeden.

Vervolgens zijn er de rellen rond de zaak Floyd in Minneapolis. Opvallend gegeven is dat het merendeel van de rellen vond in door Democraten bestuurd steden. Biden komt hier in een 'Catch 22' terecht. Hij heeft de zwarte stemmen nodig om te winnen, maar de aanhoudende rellen dreigen de blanke gematigde en conservatieve democratische kiezers af te schrikken en in de armen te drijven van Trump. Voor Trump zijn die rellen dus eerder een geschenk.

Joodse kiezers

President Trump is al maanden druk doende om de Joodse kiezers in te palmen. Zij vormen maar 3% van de bevolking en het electoraat. Maar het is een rijkere groep en hij woont nogal geconcentreerd in de staten California, New-York, New Jersey en Florida. Vooral deze laatste staat is uiterst belangrijk en de sleutel tot het 'Witte Huis'. De pro-Israël-standpunten van de republikeinse administratie en de vredesvoorstellen van schoonzoon Jared Kushner zijn bedoeld om de Joodse kiezers te overtuigen. Zij stemden in 2016 overwegend democratisch en hun stemmen zijn belangrijk in Florida. De aanstaande Amerikaanse verkiezingen zijn dus gestart in een onbekende en nooit eerder geziene sfeer: een pandemie, economische neergang, rassenrellen, een labiele wereldorde enz. Beide kandidaten voor het 'Witte Huis' hebben nog aardig wat problemen op te lossen in de race naar 3 november. ■

Luc
Deflo

door John Rijpens

Postuum uitgebrachte thrillers

In november 2018 overleed op zestigjarige leeftijd de Mechelse misdaadauteur Luc Deflo. Ongezien in het wereldje van thrillers was dat hij nog vier manuscripten voor zijn dood inleverde bij zijn uitgever. Naar zijn wens worden die nu postuum uitgebracht. Deflo schrijft (schreef...) in behaaglijk, wat rondborstig Nederlands.

Van de vier ingeleverde manuscripten die postuum thans worden uitgebracht verschenen inmiddels al drie delen. Het eerste, 'Levend speelgoed' (2019) is een onderdeel van Deflo's serie over het rechercheursduo Nadia Mendonck en Dirk Deleu, een liefdeskoppel wat zich vooral uit in haar bewondering voor zijn speurderskwaliteiten. Een conflict over een oude vriend van Mendonck die bij een seriemoordenaars-zaak in beeld komt, drijft de geliefden uit elkaar.

Liefdestelletje

'Ricky en Ronnie' (2019), de tweede van de vier nagelaten boeken, gaat over een liefdestelletje dat wordt gegijzeld door ene Ricky, een sinistere elektricien, telefonisch aangestuurd door ene Ronnie. De ten dode opgeschreven Deflo schreef, met overtuigend plezier, deze betere thriller over vier onaangename, oppertunistische personages die om elkaar heen draaien. Per plotwending tonen ze zich van een nog laffere, morsigere of slinkser kant. Het is warempel moeilijk partij te kiezen in deze zwarte satire op de menselijke inborst.

In het derde postuum verschenen boek, 'Smachtend verlangen' (2020) heeft Deflo zich nog eens flink uitgeleefd op expliciete beschrijvingen van perversiteiten. Vijf onschuldige Vlamingen worden gruwelijk vermoord door een knotsgekke figuur. Eens te meer geschreven op Deflo's staccato manier. Met tussendoor een pleidooi tegen het

opsluiten van jonge criminelen in instituten. Volgens de dader in het boek word je daar alleen maar slechter van.

We herinneren ons het debuut van Deflo nog, 'Naakte zielen' (2000), bijbels geïnspireerd, over twee echtparen met kinderen die allemaal worden uitgeroeid door een dader met een obsessie voor spinnen. Superspeurder Dirk Deleu maakt zijn opwachting. Na zijn sterk debuut bewees Deflo in enkele romans dat het mogelijk was om politiewerk realistisch neer te zetten, zonder spanning in te leveren.

Typetjes

Een jachtig verhaal schrijven en herkenbare typetjes maken van zijn al te menselijke speurders was steeds aan Deflo besteed. Hij liet zijn thrillers in moordend tempo van de band rollen. Een wonder van intogenheid was dan weer 'Angst, Belgisch' (2007) in vergelijking met de 'Cel 5'-trilogie die Deflo hiervoor publiceerde. In de hoofdrol ditmaal geen perverse pedo's maar een brave bankbediende die droomt dat zijn computersysteem hem eeuwige roem zal brengen. 'Pitbull' (2008) was een seriemoordenaar die zijn vrouwelijke slachtoffers letterlijk verscheurde en die handelde uit haat jegens zijn slappe moeder die zich door zijn alcoholische vader liet mishandelen. In 'Schimmen' (2009) ontmoet vaste speurder Deleu zijn voormalig liefde Ingrid, die hem destijds zo wreed aan de kant heeft gezet en nu merkwaardigerwijs haar afscheidsbrief

terug wil. Nog sterker was 'Jaloesie' (2010) waarin in een rustig buurtje een 34-jarige vrouw met 34 messteken om het leven wordt gebracht. In 'Giftige vlinders' (2013) viel een verwarmingstechnicus als een blok voor een oosterse prostituee hoewel hij gelukkig schijnt met een goedlopend eigen bedrijfje, geslaagd huwelijk en toffe dochter. 'De donkere maan' (2015) behandelde een actueel thema: twee allochtone zussen 'verwesteren' stilaan, wat tegen de wens van hun conservatieve ouders is. Een aspirant bruidegom blijkt bovendien een machtige drugsbaron. In 'Nacht en nevel' (2017) waren de boosdoeners van dienst travestieten, pedofielen en de ergste van het zootje een priester. 'Verdorven' (2018) was Deflo's laatst verschenen roman toen hij nog leefde: eens te meer eerder een whyonit dan een whodunnit. Over een hoofdcommissaris van politie die een vrouw vermoordt. In een ranzig scharrelhotel is een vrouw daar getuige van maar bij het politiekorps stuit ze op manipulatie en machtsmisbruik. ■

'Levend speelgoed' verscheen in 2019 bij Uitgeverij Van Halewyck als eerste postume roman van Luc Deflo.

In elk van de industriële revoluties heeft België een wereldwijde reputatie opgebouwd als innovatieve, efficiënte en aantrekkelijke economie. Dit moet zo blijven.

Covid-19: Het verstand staat stil

door Ivan
Vandermeersch

Joseph Plateau vond in 1832 de fenakistiscoop uit, die aan de basis ligt van de bioscoop. Zénobe Gramme lanceerde met de

eerste gelijkstroomdynamo de moderne elektrische industrie. En Leo Baekeland loodste de 20e eeuw het plastic tijdperk in met bakeliet, de allereerste volledig synthetische kunststof. Het 'World Wide Web' kwam van Tim Berners-Lee die de HTML-taal uitvond en de Belg Robert Cailliau, die het hypertextsysteem ontwikkelde.

Het Silicon Valley van 1900 was België. Van haar onafhankelijkheid in 1830 tot de Eerste Wereldoorlog was België de tweede industriële macht ter wereld. Wij hebben een traditie van ondernemen en wereldwijd exporteren van onze kennis. België staat vandaag op plaats 9 in de Digital Economy and Society Index 2019 (DESI) van de 28 EU-lidstaten. In 2017 stonden we op de 7e plaats...

Wie zijn verleden niet kent, kan zijn toekomst niet voorbereiden. Vandaar.

Voor het eerst kennen wij een pandemie in digitale tijden. Met Covid-19 werd online werken, vergaderen, onderwijs op afstand plots de norm. In restaurants, cafés en bars wandelen wij nu een quasi contactloze ruimte in. Met elk scherm dat wij bij de hand hebben, bellen wij, vergaderen wij, gamen wij, bekijken wij filmpjes, bestellen wij eten, monitoren wij onze gezondheid. En artificiële intelligentie versnelt het tempo van de innovatie, ook voor de ontwikkeling van vaccins.

Maar 4G begint te stropen. In 2022 zou het

4G-netwerk in Brussel verzadigd zijn. En dit was zonder Covid-19 gerekend, waardoor het aantal oproepen op het vaste netwerk verdubbeld is, het gegevensverkeer met maar liefst 70% gestegen is en ook het voiceverkeer ook met 70% toegenomen is.

Andere Europese landen rolden reeds commerciële 5G-diensten uit en bij ons zijn de frequenties nog niet eens geveild.

Het is nu wellicht zo goed als uitgesloten dat het Europees centrum voor cyberveiligheid naar ons land komt, door de chaos rond 5G en het traag omzetten van de wetgeving rond cyberveiligheid. Een definitieve

news en de complottheorieën die met de lancering van het nieuwe mobiele 5G-netwerk in België fors verspreid zijn geweest.

Verstand gebruiken

Ons land moet snel over de gepaste infrastructuur beschikken om de trein van de nieuwe technologieën niet te missen, voor alle sectoren van de economie. Dit is glashelder in het nieuwe tijdperk waar wij ingetreden zijn: digitalisering en 5G moeten centraal staan. In vergelijking met 4G verduizendvoudigt 5G het debiet met een latentietijd van 1 ms, wat wel 30 keer performanter is dan 4G. Deze prestaties zijn essentieel om onze concurrentiepositie te behouden.

Een heropflakking van het virus wordt momenteel met horten en stoten voorbereid. Ondertussen is het geld op. De Nationale Bank van België (NBB) voorziet immers een forse structurele verslechtering van het begrotingstekort en ziet geen ruimte meer voor dure relancepakketten. Investeringsmet betrekking tot 5G moeten dan ook zo efficiënt en pragmatisch mogelijk zijn.

De tijd dringt. Het digitale zal de garantie zijn voor ons noodzakelijk contactloos gedrag in de komende maanden, of zelfs het jaren. Met 5G worden wereldwijd de digitale grondvesten voor een geconnecteerde en digitaal gestuurde maatschappij gelegd. 5G is een prioriteit. Want data en draadloze connectiviteit zijn de steenkool en stoom van onze eeuw.

Er is geen tijd meer om op de vorming van een nieuwe regering te wachten. De tweede golf van Covid-19 wacht daar niet op. Nieuwe virussen, cyber- en klimaatrisico's evenmin, net zoals buitenlandse investeerders en buitenlandse klanten.

Het is gewoonweg redden wat er te redden valt, ongeacht het formatiespektakel. ■

“Met Covid-19 werd de geconnecteerde maatschappij plots in gang gezet”

ve veiling van het 5G-spectrum werd op de lange baan geschoven. De voorlopige testlicenties zijn geen oplossing. Hoe lang geniet ons land nog van de magneet Brussel, als zetel van de EU en de NAVO, met in hun zogtal van bedrijven en andere organisaties? En nochtans hebben wij onze expertise en onze academische kennis rond cyberveiligheid en cryptografie.

Intussen heeft Sciensano haar eigen fact-check gepubliceerd als reactie tegen het fake

Hulde aan Julius Hoste sr.

‘Voor ’t recht hebt gij het woord gebruikt als “Zweep” en tolk.

Wat is uw loon? – De dank, de hulde van een volk!’

In deze jubelende bewoording drukt **Virginie Loveling** zich uit tijdens het huldebetoon voor Julius Hoste sr. in 1892 naar aanleiding van het 25-jarige bestaan van zijn weekblad De Zweep. Ook tal van andere schrijvers, componisten en kunstenaars hebben lovende woorden voor Hoste. De Zweep werpt zich dan ook van bij zijn ontstaan in 1869 - de hulde vond foutief in 1892 plaats - op voor de Vlaamse kunstbeweging. Steevast wordt er plaats voorzien voor kunst- en letterennieuws.

Directeur van de Vlaamse Schouwburg in Brussel Edmond Hendrickx, liberaal gemeenteraadslid in Molenbeek Pierre Gassée, dichter en liberaal gemeenteraadslid te Laken Karel Bogaerd en kunstschilder Pieter D’Hondt nemen het initiatief tot de viering. Daartoe richten ze een ad hoc feestcomité op. In slechts enkele weken tijd wordt een feestprogramma opgesteld met een banket, muziek en toneel. Zowel Hostes werk als redacteur van De Zweep als zijn voorzitterschap van de Brusselse afdeling van het Willemsfonds en zijn repertoire als toneel-auteur worden geroemd omwille van hun betekenis voor de Vlaamse beweging. **Het Volksbelang** verwoordt het als volgt:

‘Om dat alles te herdenken, stellen genoemde heeren voor, den koenen Vlaamsche strijder een feest aan te bieden, waardig van den man die, ruim een vierde eeuws, rusteloos heeft gewerkt en gestreden voor de opbeuring en vrijheid van het Vlaamsche volk, voor de verdediging onzer rechten en de verheffing onzer taal.’

Kosten noch moeite worden gespaard. Zelfs de menukaart, ogenschijnlijk een detail tijdens de feestelijkheden, wordt zorgvuldig samengesteld en vormgegeven. Naast de spijzen en wijnen is in de kaart ook het concertprogramma van het banket opgenomen. Deze opvoering van symfonische muziek wordt aangevuld met enkele Vlaamse liederen, speciaal voor de gelegenheid geschreven en gecomponeerd. Als bijzonder huldebetoon stelt het feestcomité bovendien ‘een prachtig kunstalbum’ samen, ‘waaraan al de vlaamse letterkundigen, kunstschilders, teekenaars en toondichters hunne medewerking’ verlenen. Inderdaad, het album dat Julius Hoste sr. ontvangt, is rijkelijk gevuld met proza, poëzie, liedteksten, muziekstukken en tekeningen van het kruijven van het negentiende-eeuwse (kunst) leven. Liberale politici Karel Buls, Julius Vuylsteke en Jan van Rijswijck, schrijvers en dichters Max Roose, Pol de Mont en Hippolyte Ledeganck, componisten Florimond Van Duyse, Arthur Wilford en Peter Benoit, kunstenaars Joseph Dierickx en Oscar Halle, en vele anderen vullen het album. **Jan Van Rijswijck** ziet vooral in het vier jaar eerder door Hoste opgerichte dagblad Het Laatste Nieuws een belangrijke verwezenlijking voor de Vlaamse, liberale strijd. Hij wuift Hoste lof toe:

‘Ik weet geen groter dienst aan het Vlaamsche volk en het liberalism bewezen, dan het stichten, met zoo schitterend welgelukken, van het eerste liberale, Vlaamsche volksdagblad. Heil Julius Hoste, den stichter van “Het Laatste Nieuws”!’

Tijdens het huldebetoon ontvangt Hoste naast het kunstalbum ook een portret, vervaardigd door kunstenaar Eugène Broerman, en een feestnummer van zijn geliefde weekblad De Zweep. Ook voor dat

Spijskaart voor het diner met concert als huldiging van Julius Hoste sr. in 1892 (collectie Liberas)

feestnummer worden kosten noch moeite gespaard. Toch is het hoogtepunt van de avond de zoveelste heropvoering van het alom geprezen toneelstuk van Julius Hoste sr. De Brusselse Straatzanger (1883) in de Vlaamse Schouwburg in Brussel. Wederom kent het stuk veel bijval.

In 1912 wordt Julius Hoste sr. opnieuw gehuldigd, ditmaal ter gelegenheid van het 25-jarige bestaan van zijn dagblad Het Laatste Nieuws dat voor het eerst verscheen in 1888 – wederom vindt de viering in het verkeerde jaar plaats. Uit deze festiviteiten blijkt duidelijk welk belang tijdgenoten hechtten aan de inspanningen van Hoste sr. voor het liberale Vlaamse leven. Sporen hiervan zijn terug te vinden in het archief van het huldebetoon uit 1892 en in de uitgaves van het weekblad De Zweep en het dagblad Het Laatste Nieuws, bewaard in Liberas. ■